

man pludselig afbrød Statens Støtte i dette Øjeblik, idet det ganske sikkert vilde medføre, at Byggeriet saa at sige gik i Staa, fordi det i Øjeblikket ikke vilde være muligt at skaffe Pengene ad anden Vej. Den mest almindelige Vej at skaffe sekundære Laan paa har i Provinsen tidligere været gennem Sparekasserne; i København er vel noget lignende Tilfældet, dér kender jeg ikke Forholdene saa nøje. Men jeg ved, at Sparekasserne i Provinsen ikke for Tiden er i Besiddelse af Midler til at udlåne Penge mod sekundær Prioritet i Byggeforetagender, hvorfor jeg anser det for ganske nødvendigt at forlænge Loven for den Overgangstid, der her er Tale om. Man maa da haabe, at Forholdene vil trække sig i Lave, saaledes at vi, naar Lovens Gyldighed udløber, kan komme ind i normale Forhold. Byggeriet maa i hvert Fald holdes i Gang, ikke alene under Hensyn til, at der er en større eller mindre Boligmangel — hvor stor Boligmangelen er i Øjeblikket, skal jeg ikke komme ind paa, men det er i hvert Fald givet, at hvis Byggeriet standser, vil man i Løbet af meget kort Tid komme til at staa overfor en endogsaa meget generende Boligmangel —, men man er ogsaa nødt til at sørge for at holde Boligbyggeriet i Gang for at modvirke Arbejdsløsheden, idet Byggeriet nu en Gang er et Nøglefag i meget vid Udstrækning; jeg kunde næsten fristes til at sige, at dér er Nøglen til alt dansk Erhvervsliv udenfor Landbrug og Fiskeri, saa at hvis Byggeriet standser, rammes de fleste af de danske Erhverv. Det betyder, at Arbejderne kommer til at gaa ledige, men de skal nu en Gang have Føden, og hvem skal betale den, naar Virksomhederne gaar i Staa? Det siges fra anden Side, at Staten ikke skal løbe denne Risiko. Dertil vil jeg svare, at Risikoen var ret betydelig, den Gang man begyndte at gaa frem efter det Princip, vi er inde paa med Garanti for Laanene, idet det den Gang var meget dyrere at bygge; Risikoen var da i Virkeligheden umaadelig stor. Jeg maa erkende, at jeg aldrig har været nogen særlig Tilhænger af det gældende Princip, men vi er nu en Gang kommet ind paa det, og man har jo ikke i den Kommission, der har været nedsat, kunnet finde en bedre Vej at gaa frem paa i den Tid, Staten endnu skal træde støttende til. Men i dette Øjeblik, efter at Byggepriserne er gaaet saa betydeligt ned, som de er, er Risikoen minimal i Forhold til, hvad den har været, og i hvert Fald vil den efter min Opfattelse være for intet at regne imod den

Sum, der skulde benyttes til at skaffe Føden til de Mennesker, som i modsat Fald vilde blive arbejdsløse. — Hermed skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme her i Tinget.

Brandes: Ogsaa jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale dette Lovforslag til hurtig Fremme i det høje Ting. Jeg har i sin Tid udtalt mig om den Risiko, Staten løber ved den Garanti, den paatager sig for Boligbyggeriet. Jeg skal bemærke, at efter dette Lovforslag er denne Risiko noget formindsket, ikke mindst derved, at man har forøget den Del af Anskaffelsessummen for en Ejendom, som Bygherren eller Ejeren fremtidig skal være i Besiddelse af. Dette er neppe uheldigt, ihvorvel det maaske nogle Steder vil formindske Muligheden for, at Boligbyggeriet kan fremmes ved Hjælp af dette Lovforslag. Men der er et enkelt Forhold, som jeg gerne vil henlede Opmærksomheden paa. Der staar i § 4, at Kasseobligationerne kan med Finansministerens Samtykke udstedes saaledes, at Betalingen skal ske i dansk eller fremmed Mønt efter Obligations-ejerens Ønske. Det vil altsaa sige, at disse Kasseobligationer kan blive, hvad man kalder dobbeltmøntede. Jeg gør opmærksom paa, at vi har en Lovgivning omfattende to Love, en fra 25. Oktober 1923 og en Forlængelse af den, der er givet ved Lov af 27. Marts 1924, hvorefter Forbud nedlægges mod visse Effekters, det vil sige visse Kreditforeningsobligationer, Udførsel. Denne Lov gælder endnu indtil Udgangen af indeværende Kalenderaar. Det synes mig nu ganske umuligt, at der kan udfærdiges saadanne Kasseobligationer samtidig med, at denne Lov er gældende. Det kan være, at der var adskillige Betæneligheder ved det Forbud, som de to Love gennemførte, men man mente, at Nødvendigheden krævede dem, og saa saa man bort fra Betænelighederne. Men Staten kan ikke løbe den Risiko, at man i Udlandet skal kunne tænke sig dette Forbud gjort gældende mod obligationer, som er udfærdiget fra Statens Side paa samme Maade som Kreditforeningsobligationerne. Jeg kan nok forstaa, at man ikke ophæver denne Forbudslovgivning nu, skønt det ikke vilde være urimeligt at gøre det, da den neppe har nogen Betydning mere, men jeg maa mene, at saa længe den bestaar, vil Staten ikke uden at komme i en falsk Stilling kunne lade saadanne Kasseobligationer udfærdige. Jeg vil gerne tillade mig at henlede